

Høringsinnspill fra Sanitetskvinnene på forslag til ny krisesenterlov

Sanitetskvinnene er Norges største kvinneorganisasjon med 44 000 medlemmer og 550 lokalforeninger over hele landet. Vi eier og drifter et stort antall ideelle virksomheter i spennet fra store sykehus som leverer til spesialisttjenesten til kommunale omsorgsboliger. Vi er også en stor nasjonal beredskapsorganisasjon med 5500 beredskapsfrivillige. Sanitetskvinnene har flere aktiviteter for å styrke voldsutsatte kvinner. Vi jobber forebyggende og med voldsutsatte som har vært på krisesenter. Vi er en del av alliansen Rød Knapp og driver tilbudet Ressursvenn.

Krisesentrene er et viktig tilbud for kvinner som opplever vold i nære relasjoner. Derfor er det essensielt at tilbudet er tilgjengelig for alle som trenger det.

Sanitetskvinnene mener det er en svakhet at det ikke er gjort mer kartlegging av behovene/utfordringene ved krisesentrene før høringen. Dette har medført at følgende problemstillinger ikke konkluderes på (under henvisning til at det er behov for ytterligere utredning for å ta stilling til de spørsmålene):

- Samvær for barn med den andre forelderen: I Danmark ble det i 2023 vedtatt en rekke lovforslag for å verne barn mot vold. Der skal det treffes en midlertidig avgjørelse ved domstolene om at det ikke skal være samvær dersom barnet oppholder seg på krisesenteret med en av foreldrene, og det kan bevises at oppholdet skyldes vold eller trusler om vold. Dette gjelder ikke dersom det blir vurdert at det er til barnets beste å ha kontakt med den andre forelderen. I desember 2023 kom det i stand en politisk avtale om å endre folkeskoleloven, slik at kommunene ikke har plikt til å orientere begge foresatte om skoleskifte så lenge den ene foresatte oppholder seg på et krisesenter. Dette sikrer at barn som er på krisesenter kan bytte skole hvis det er nødvendig av hensyn til deres eller forelderens sikkerhet. Dette er lovregler som Sanitetskvinnene også mener bør innføres i Norge.
- Hensynet til voldsutsatte med kjæledyr: Kjæledyr kan utgjøre en viktig emosjonell støtte. I en krisesituasjon vil det være ekstra tøft å måtte skilles fra kjæledyret sitt. Det er en reell utfordring at noen ikke oppsøker hjelpetilbud fordi de ikke vet om de kan ta med seg dyrene sine. Dette bør løses ved å ha egne rom for de med kjæledyr der allergikere ikke bor. Flere krisesentre har i dag også avtaler med frivillige organisasjoner som kan finne fosterhjem til dyrene.
- Legge til rette for at barn kan gå i barnehagen: Dette er spesielt viktig dersom det dreier seg om et lengre opphold uten fullgodt tilbud internt på krisesenteret.
- Krav til kompetanse: Sanitetskvinnene støtter at et minimum antall stillinger bør ha høyere utdanning innenfor helse eller sosialt arbeid.

Krisesentertilbud til personer i aktiv rus

Personer i aktiv rus er en svært voldsutsatt gruppe, og trenger et krisesentertilbud. Sanitetskvinnene er glade for at det nye lovforslaget går lenger enn det i gamle i å sikre denne gruppa et tilbud. Vi mener imidlertid at begrepet «så langt råd er» i §3 første ledd bør fjernes for å sikre at denne gruppas tilbud faktisk dekkes.. Sanitetskvinnene er glade for å se at det nye lovforslaget ber kommunene sørge for likeverdig krisesenterbotilbud og vil understreke at det gir et langt bedre tilbud enn om kommunene kun skal sørge for likeverdige botilbud.

For enkelte, og kanskje særlig i gruppa kvinner i aktiv rus, kan de nærmeste relasjonene og de du omgås i det daglige være mennesker som ikke er i familie eller kjæresterrelasjoner. Vi etterlyser derfor retningslinjer til den nye krisesenterlova som sier noe om hvem som er «nære relasjoner» og at retningslinjene utvider begrepet slik at dette ikke er til hinder for at kvinner i aktiv rus oppsøker krisesentertilbudet.

Finansiering

Denne loven styrker blant annet kravene til universell utforming av krisesenterbygg. Sanitetskvinnene vil igjen påpeke viktigheten av at det sikres finansiering til dette. Ordningen som ble foreslått i statsbudsjettet var for svak, men ble heldigvis økt etter forhandlinger med SV. Vi mener at nivået minimum må ligge der fremover, men helst økes.

Økonomi er en av de største utfordringene for å sikre et tilstrekkelig og likeverdig krisesentertilbud over hele landet. Undersøkelser fra KS viser at kommunene prioriterer krisesentrene, men likevel er det med jevne mellomrom historier om krisesenter som reduserer sine tilbud grunnet trang kommuneøkonomi. selv om det er litt på siden av denne høringen, vil Sanitetskvinnene benytte anledningen til å understreke viktigheten av at myndighetene sikrer et tilgjengelig krisesentertilbud over hele landet samt en ubyråkratisk ordning med refusjon av reiseutgifter. Det er godt dokumentert at krisesentrene i dag ikke gir et tilstrekkelig tilbud over hele landet. Mange kommuner har en presset økonomi, og denne forventes å bli enda mer krevende fremover. Dersom krisesentrene skal kunne gi et likeverdig og godt tilbud til voldsutsatte over hele landet, må det sikres en bedre finansiering.

Vennlig hilsen

Malin Stensønes
Generalsekretær